

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol v právnej veci žalobcu : **P. K.**, bývajúcí v Z., proti žalovanému : **Mesto D.**, so sídlom D., IČO : X, zastúpenému JUDr. M. K., advokátom v D., **o určenie neplatnosti výpovede z pracovného pomeru a o náhradu mzdy**, vedenej na Okresnom súde Dolný Kubín pod sp. zn. 5 C 28/2008, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 28. júla 2009 sp. zn. 8 Co 141/2009

t a k t o :

Z r u š u j e rozsudok Krajského súdu v Žiline z 28. júla 2009 sp. zn. 8 Co 141/2009 v jeho zmeňujúcej časti a v rozsahu zrušenia mu vec vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Dolný Kubín rozsudkom zo 16. marca 2009 č.k. 5 C 28/2008-266 zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal určenia, že výpoveď z pracovného pomeru v zmysle § 63 ods. 1 písm. e/ Zákonníka práce, ktorú mu dal žalovaný dňa 30.11.2007, je neplatná. Vykonaným dokazovaním prvostupňový súd zistil, že žalobca na základe pracovnej zmluvy z 20.8.2001 pracoval u žalovaného počnúc dňom 20.8.2001 ako príslušník Mestskej polície a na základe dodatku k pracovnej zmluve zo dňa 31.12.2001 bol zmenený z pôvodne dohodnutého pracovného pomeru na dobu určitú, na dobu neurčitú s účinnosťou od 1.1.2002. Listinou označenou „Výpoveď z pracovného pomeru“ zo dňa 30.11.2007 doručenou žalobcovi toho istého dňa podpísanou primátorom Mesta D. dal žalovaný žalobcovi s poukazom na § 63 ods. 1 písm. e/ Zákonníka práce výpoveď z pracovného pomeru pre porušenie pracovnej disciplíny spočívajúcej vo viacnásobnom porušení článku II. ods. 7 písm. a/ VOP tým, že žalobca poškodil motorové vozidlo Š. F. evidenčné číslo D. vlastnou vinou

a to nabúraním do vozidla K. evidenčné číslo Z., ktorého užívateľom je žalovaný. Celková škoda na vozidlách je do 40 000,-- Sk;

- viacnásobnom porušení čl. 3 ods. 4 písm. b/ VOP tým, že žalobca opakovane nedôsledne a zavádzajúco vykonával zápisy v knihách o dopravných priestupkoch, naposledy dňa 7.11.2007 pod č. X. pri vozidle D.. Ďalej v uvedenej listine žalovaný uviedol, že okrem toho bol žalobca náčelníkom Mestskej polície v posledných šiestich mesiacoch písomne upozornený na porušenie pracovnej disciplíny a to, že dňa 28.11.2007 nedodrжал vymedzený čas na obednú prestávku a dňa 29.11.2007 zdržiaval sa v priestoroch Mestskej polície mimo pracovnej doby bez súhlasu nadriadeného a okrem toho bol v rokoch 2006 a 2007 náčelníkom Mestskej polície viacnásobne písomne upozornený na porušenie pracovnej disciplíny dňa 20.10.2006, 30.1.2007 a 19.2.2007. Po vykonanom dokazovaní prvostupňový súd uzavrel, že žalobu žalobcu musel zamietnuť, nakoľko dospel k záveru, že žalobca sa dopustil jedného menej závažného porušenia pracovnej disciplíny (poškodenie motorového vozidla K. Z.) a tiež bol dôvodne písomne upozornený na možnosť dania výpovede pre menej závažné porušenie pracovnej disciplíny (oneskorené hlásenie ukončenia obednej prestávky). Z uvedených dôvodov považoval určenie neplatnosti výpovede žalovaného danej žalobcovi za nedôvodné, nedôvodné je aj požadovanie nároku na náhradu mzdy a preto žalobu žalobcu zamietol.

Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Žiline rozsudkom z 28. júla 2009 č.k. 8 Co 141/2009-316 rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým zamietol žalobu žalobcu o určenie neplatnosti výpovede zmenil tak, že určil, že výpoveď daná žalobcovi žalovaným listom zo dňa 30.11.2007 je neplatná. Vo výroku, ktorým súd zamietol žalobu žalobcu o náhradu mzdy a o trovách konania rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Odvolací súd uviedol, že Zákonník práce nedefinuje menej závažné porušenie pracovnej disciplíny. Preto konanie zamestnanca treba posudzovať individuálne v súvislosti so všetkými okolnosťami daného prípadu. Podľa odvolacieho súdu k skutku predstavujúcim poškodenie služobného motorového vozidla došlo z nedbanlivosti, svoje zavinenie žalobca uznával a bol zaň postihnutý v priestupkovom konaní. Žalovaný sa v občianskom právnom konaní domáhal na žalobcovi za tento skutok zaplata sumy 3 285,13 Sk ako náhrady škody. Pokiaľ ide o nedodržanie vymedzeného času na obednú prestávku išlo o ojedinelý prípad, čas nebol prekročený značne, ani nebolo preukázané, že by v tom čase sa žalobca zdržiaval mimo pracoviska a nedošlo k žiadnemu následku. Vzhľadom na uvedené v tomto prípade skutky nedosahujú taký stupeň intenzity, pre ktorý by bolo možné konštatovať, že ide

o menej závažné porušenie pracovnej disciplíny. Pokiaľ okresný súd vychádzal z toho, že žalobca bol upozornený na porušenie pracovnej disciplíny v súvislosti so skutkom pod bodom III. k tomu malo dôjsť 28.11.2007. Po tomto skutku nebolo preukázané žiadne porušenie pracovnej disciplíny zo strany žalobcu (predchádzajúci skutok sa stal 23.11.2007) a preto ani nemohlo byť splnené uplatnenie tohto výpovedného dôvodu. Nemožno neprehliadnúť napokon ani to, že výpoveď bola daná žalobcovi až dňa 30.11.2007. Mal za to, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav, ale vec nesprávne právne posúdil.

Proti rozsudku odvolacieho súdu do jeho zmeňujúcej časti podal dovolanie žalovaný, ktorého prípustnosť vyvodzoval z ustanovenia § 238 ods. 1 O.s.p. a dôvodnosť z ustanovenia § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. Namietal, že rozhodnutie odvolacieho súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odvolací súd totiž tvrdil, že v uvedených dvoch prípadoch išlo síce o porušenie pracovnej disciplíny, ale nie také intenzívne, aby mohlo ísť o menej závažné porušenie pracovnej disciplíny podľa Zákonníka práce. Zákonník práce pozná výlučne závažné porušenie pracovnej disciplíny a menej závažné porušenie pracovnej disciplíny. Každé porušenie pracovnej disciplíny (a v uvedených prípadoch skutočnosť, že išlo o porušenie pracovnej disciplíny nenamietal žalobca ani odvolací súd) má teda intenzitu závažného alebo menej závažného porušenia pracovnej disciplíny. Odvolací súd svojím rozhodnutím prevzal na seba úlohu zákonodarcu, keď popri existujúcich dvoch formách porušenia pracovnej disciplíny vytvoril ešte tretiu, akési porušenie pracovnej disciplíny bez právnych následkov. Mal za to, že v danej veci sú správne právne závery prvostupňového súdu a nie odvolacieho, a preto navrhol, aby dovolací súd zmenil napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu tak, že rozsudok Okresného súdu Dolný Kubín ako vecne správny potvrdí.

Žalobca navrhol dovolanie žalovaného zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 238 ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 242 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je podané opodstatnene.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa. Dovolanie je tiež prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (§ 238 ods. 1 O.s.p.).

Podľa § 211 ods. 2 O.s.p., ak tento zákon neustanovuje inak, pre konania na odvolacom súde platia primerane ustanovenia o konaní pred súdom prvého stupňa.

Podľa § 122 ods. 1 O.s.p. súd vykonáva dokazovanie na pojednávaní, ak neboli splnené podmienky na vydanie rozhodnutia bez ústneho pojednávania.

Z ustanovenia § 125 O.s.p. vyplýva, že za dôkaz môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými je možné zistiť stav veci, najmä výsluch svedkov, znalecký posudok, správy a vyjadrenia orgánov, fyzických osôb a právnických osôb, listiny, ohliadka a výsluch účastníkov. Pokiaľ nie je spôsob vykonania dôkazu predpísaný, určí ho súd.

Z ustanovenia § 220 O.s.p. vyplýva, že odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 219) ani na jeho zrušenie (§ 221 ods. 1).

Podľa § 213 ods. 1 O.s.p. odvolací súd je viazaný skutkovým stavom, tak ako ho zistil súd prvého stupňa, s výnimkami ustanovenými v odsekoch 2 až 7.

Podľa § 213 ods. 3 O.s.p., ak má odvolací súd za to, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, dokazovanie v potrebnom rozsahu opakuje sám.

Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že predpokladom toho, aby odvolací súd mohol zmeniť napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa, ak má za to, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, je opakovanie dokazovania v potrebnom rozsahu odvolacím súdom. Podmienkou zmeny rozhodnutia v takomto prípade je teda skutočnosť, že odvolací súd sám opakuje v potrebnom rozsahu dokazovanie, na základe ktorého dospeje k skutkovému stavu, odlišnému od skutkového stavu zisteného prvostupňovým súdom, tvoriacemu podklad pre rozhodnutie v danej veci.

Dovolací súd z obsahu spisu zistil, že odvolací súd z dokazovania vykonaného súdom prvého stupňa vyvodil odlišné skutkové a na ich základe aj právne závery, ako súd prvého stupňa, bez toho, aby vo veci vykonal akékoľvek dokazovanie (zopakovanie alebo doplnenie).

Ak sa však odvolací súd chcel odchyliť od skutkových zistení súdu prvého stupňa na základe bezprostredne pred ním vykonaných dôkazov, mal dokazovanie v zmysle § 213 ods. 3 O.s.p. sám v potrebnom rozsahu opakovať (týka sa to jednak skutkov 1/ poškodenia služobného motorového vozidla, 3/ nedodržanie vymedzeného času na obednú prestávku ako aj skutkami 2/ viacnásobné porušenie organizačného poriadku Mestskej polície v D., vykonaným nesprávnym zápisom v knihách dopravných priestupkov a 4/ zdržiavanie sa v priestoroch Mestskej polície mimo pracovnej doby bez súhlasu nadriadeného, ktorými sa odvolací súd vôbec nezaoberal, ktoré však tvoria výpoveď z pracovného pomeru danú dňa 30.11.2007, ako aj vo výpovedi uvedenými viacnásobne písomnými upozorneniami na porušenie pracovnej disciplíny a to dňa 20.10.2006, 30.1.2007 a 19.2.2007, ku ktorým odvolací súd poznamenal v odôvodnení rozhodnutia, že sa nimi prvostupňový súd vôbec nezaoberal) a zadovážiť si tak rovnocenný podklad pre odlišné hodnotenie dôkazov v zmysle § 132 O.s.p. Len takýto postup je aj v súlade so zásadou priamosti a ústnosti občianskoprávneho konania. Je neprípustné, aby odvolací súd ku svojim odlišným skutkovým zisteniam, vedúcim k záveru o opodstatnenosti žaloby došiel iba na základe prehodnotenia časti dôkazov vykonaných súdom prvého stupňa, keď zo štyroch skutkov sa zoberal iba dvoma s dovetkom, že pokiaľ ide upozornenia z roku 2006 a 2007 tými sa okresný súd nezaoberal.

Z obsahu zápisnice o pojednávaní pred odvolacím súdom dňa 28. júla 2009, na ktorom bolo aj meritórne rozhodnuté totiž vyplýva, že odvolací súd na tomto pojednávaní žiadne dokazovanie nevykonal.

V tejto súvislosti považuje dovolací súd za potrebné uviesť, že podanie správy predsedom senátu alebo povereným členom senátu o doterajšom priebehu pojednávania, ktorá povinnosť vyplýva odvolaciemu súdu z ustanovenia § 215 O.s.p., nie je zopakovaním dokazovania v zmysle § 122 a nasl. O.s.p.

Odvolací súd si tak nezadovážil rovnocenný zákonný procesný podklad pre odlišné hodnotenie dôkazov v zmysle § 132 O.s.p., a preto sú jeho skutkové a na ne nadväzujúce

právne závery zatiaľ predčasné a dovolaciemu súdu neprislúcha v súčasnom štádiu konania oprávnenie na ich hodnotenie.

Z uvedeného vyplýva, že konanie odvolacieho súdu je postihnuté inou vadou, majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.). K takejto vade bol dovolací súd povinný prihliadnuť, i keď by nebola uplatnená ako dôvod prípustného dovolania (§ 242 ods. 1 druhá veta O.s.p.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil v jeho zmeňujúcej časti a v rozsahu zrušenia mu vec vrátil na ďalšie konanie v zmysle ustanovenia § 243b ods. 1 O.s.p.

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

Záverom dovolací súd uvádza, že nižší stupeň intenzity porušenia pracovnej disciplíny ako je menej závažné porušenie Zákonník práce neupravuje, preto každé porušenie pracovnej disciplíny, ktoré nedosahuje intenzitu porušenia pracovnej disciplíny, pre ktoré by zamestnávateľ mohol okamžite skončiť pracovný pomer, je vždy menej závažným porušením pracovnej disciplíny.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 31. marca 2010

JUDr. Martin Vladik, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová